

GAZETA WARSZAWSKA

Z WARSZAWY DNIA 5. LISTOPADA 1796 R. W SOBOTĘ.

Z Wiednia 26. Października.

D. 20. t. m. nastąpiło tu poświęcenie chorągwi korpusu woluntaryuszów Wiedeńskich. Chorągiew ta z bogato wyhaftowanym nazwiskiem Cesarza, od Cesarzowej Jejmości rzeczonemu korpusowi została darowana. Dwie jego pierwsze kompanie w paradzie były uszykowane przy tej uroczystości i wielką zręczność w muštrze, oraz sposobność do służby wojskowej, z wielkim wszystkich przytomnych ukontentowaniem okazały. — Od wojsk naszych tak z Niemiec iak z Włoch żadnego w gazecie dworskiej nie czytamy doniesienia.

Z Londynu 14 Października.

Onegdaj Krol z Windsor, do zamku tutejszego przybył i był przytomny na zgromadzeniu Gabinetowym, gdzie wszyscy Ministrowie znajdowali się. Lord Malmesbury był tam wprowadzony, i mianowany: „Nadzwyczajnym Ambasadorem i Ministrem Pełnomocnym do Dyktoriatu Wykonawczego Rzpltej Francuzkiy. „wykonał potym zwyczajną przysięgę, i pożegnał się z Krolem. Wczoraj był na obiedzie u P. Pitta, w towarzystwie także wszystkich Ministrów. Dla przygotowania Instrukcyi, które odebrał, kilkokrotnie Rada Stanu sessye potajemne odprawiała. Na Sekretarza poselstwa Jerzy Ellis jest przeznaczony; Sekretarzem zaś prywatnym jest P. Ross. Wiele bardzo osób, chciało razem z nim i pod jego protekcją, do Francyi udać się, z cieka-

wości widzenia Paryża, lecz im to po większej części odmówił. Ambassada ta będzie wspaniała i stosowna do godności Narodu. Pisma opozycyjne różne uwagi przeciw temu czynią, utrzymując, że poselstwo do Paryża, powinno być bez najmniejszej okazałości. Lord Malmesbury chce jeszcze dziś w wieczór, albo jutro, podróż swą rozpocząć. Ministrowie pragną, aby wprzód brakujące jeszcze trzy poczty z Hamburga przybyły, dla dowiedzenia się o wojennych obrotach w Niemczech. Jak tylko nasz Poseł do Paryża przybędzie, ma być od Ministra Interesów zagranicznych, Obywatela Lacroix, prezentowany Dyrektoryatowi, który go publicznie przyimie, mowy jego wysłucha i na nią przez Prezydenta odpowie. Spodziewamy się po zaimnościach i doświadczeniu Lorda pomienionego, iż negocyacya pomyślnym skutkiem uwieńczoną zostanie, lecz gdy się z drugiej strony zastanowić przychodzi, nad wielkością interesu i zamiataniem rozmaitych wpływających do niego okoliczności, wzrasta na owczas wątpliwość i przychodzi zapytać się czyli pokoy tak prędko nastąpić może? i czy podobno zawarcie zawieszenia broni nie będzie negocyacyi początkiem? — Lord Malmesbury jest synem P. Hartis, który był Lordem nayprzod w Admiralicji, a potym w skarbie. — Ma lat 50; w R. 1768. był sekretarzem legacyi w Hiszpanii, potym Ministrem w Bruxelli, a roku 1772 Posłem nadzwyczajnym w

Berlinie. 1776 w tymże charakterze był do *Petersburga* posłany, a 1784 do *Hagi* jako *Ambassador*. W *Madrycie* miał sobie polecony interes względem wyspy *Falkland*. Zawarł w *Leo* przy *Hadze* traktat aljansu z *Prusami*, i potym zaraz pod imieniem *Lorda Malmesbury* był wyniesiony na godność *Para W. Brytanii*. W ostatnich czasach posłany do *Brunswiku* układał tam pakt *Małżeństwa* dla *Xięcia Wallii* i towarzyszył żonie jego do *Anglii*. — Spodziewamy się odbierać w przyszłości częste od niego doniesienia, gdyż czterech kuryerów z sobą bierze. — Rada miejska *Londonu* napisała do *Krola* podziękowanie, za wysłanie posła do *ParYZa*, lecz oświadczyła razem, że gdyby negocyacya bezskuteczną została, *Monarcha* pewnym bydz może pomocy wszelkiej od miasta, dla przymuszenia nieprzyjaciela do przyzwoitego pokoju.

Na wczorayszym zgromadzeniu *Dyrektorów Wschodnio-Indyjskiej kompanii*, czytano list *Xięcia de Portland* w którym wyraził, ukontentowanie królewskie z przyczyny wystawionych kosztem kompanii z regimentow mających teraz strzedz wprowadzić składow iey, lecz w przypadku potrzeby, mogących bydz obroconemi na obronę kraju. *P. Durant* zapewniał przytym, iż gdyby pół miliona *Francuzów* odważyło się wysiąść na brzegi *Anglii*, żadenby nie powrócił, a *Minister* mogłby mieć 50 millionow funtow pieniędzy, gdyby ich potrzebował.

Sprzęty i rzeczy *Posła Hiszpańskiego* są teraz sprzedane. *Konsul Hiszpański* jako też sprawujący interessa tego dworu *las Heras*, onegdaj z tąd na neutralnym okręcie *Zeelust* wyiechali. Sam *Poseł* jak tylko zdrowie mu pozwoli, w drogę się także uda. — *Krol* wydał d. 12 obwieszcze-

nie zakazujące okrętom swych poddanych, aż do dalszego urzędzenia, udawać się do ktoregokolwiek bądź portu *Rzpltey Genueńskiej*, i uwiadomił, że *ambargo* jest włożone na wszystkie tego *Narodu* okręty tak będące teraz w portach *Angielskich*, jako i te, które przybyć do nich mogą, równie także, na znajdujące się na nich osoby i rzeczy, ładunek jednak tych okrętów nie ma bydz w najmniejszej rzeczy uszkodzonym. — *Admirał Francuzki Richery* nie tylko czynności swoje przeciw wyspie *Neufoundland* obrocił, ale zabrał jeszcze d. 20 *Września* przy *Belle-Isle* przez dwie od swej flotty *Fregaty*, 8 okrętów należących do flotty naszej, powracającej z *Quebek*. — *Fregata Angielska Pearl* z 4 innemi okrętami uszły szczęśliwie. — *Admirał Republikański* oddalwszy się d. 13 *Września* od miasta *S. Janna*, posłał niektóre okręty ku północnej stronie wyspy *Neufoundland*, ztąd się niektórzy dorozumiewają, że dla naprawy swojej eskadry do *Boston* popłynie, a z tamtąd do *Indyow* zachodnich. Zniszczył on także na pomienionej wyspie miejsca *Heimure*, *Remaws*, *Petiambour* i wszystkie narzędzia i składy do rybołówstwa. Szkoda, którą przez to kupcom naszym wyrządził, już jest do 300,000 funtow (12 milionow złot: pol:) szacowaną. — Sam *Richery* miał przed tym na wyspach *S. Piotra* i *Miquelon* znaczne przychody z łowienia ryb, i własność swoją przybysz tam całkiem od *Anglikow* zniszczoną zastał, toż samo zrobili oni także z majątkiem należącym do jednego z *Dyrektorów Francuzkich Letourneur*, na wyspie *Labradal* znajdującym się. *Admirał Curtis*, który z eskadrą miał do *Neufoundland* popłynąć, do *Torbay* powrócił, zastłoniwszy flotę kupieczą o 130 okrętach

powracającą z Jamaiki, która mimo czatowania na nią Admirała *Richery* szczęśliwie do Anglii przybyła.

Czynności Parlamentowe.

Zeszłego Wtorku czytał *P. Pitt* tę część mowy Królewskiej, która wspomina o zamiarach nieprzyjaciela względem lądowania na brzegi Angielskie, i mówił, że ta materya w 8 dniach do rozprawy wziętą zostanie. Ma to być przygotowaniem do projektu, aby milicyą królową 60,000 ludzi wzmocnić i lepiej urządzić, każdy Obyw. ma być w przypadku potrzeby żołnierzem, i w niedzielę po skończonym nabożeństwie, odbyć się obrotów wojennych.

Z Londynu 18. Października.

W Sobotę zeszłą to jest d. 15. t. m. wyjechał ztąd Lord *Malmesbury* do Paryża. Oprócz 4 kuryerów i *PP. Ellis* i *Ross*, jedzie z nim także Lord *Gover*. Zawczoraj w *Dower* Kanali i oczekują na wiatr pomyślny. — List z tamtąd wczoraj pisany donosi, Lord *Malmesbury* jeszcze nie popłynął, nie masz albowiem wiatru dobrego do *Culais*. Do *Boulogne* i *Dieppe* można by się już udać, to ostatnie miało szczególnie być przeznaczone na wylądowanie osób z Anglii do Francji płynących. Dziś rano odebrał Lord *Malmesbury* umyślnego z Londynu, który mu przywiózł od rządu wiadomości odebrane przez Pakiebot Hamburgi względem wojennych czynności Arcy-Xęcia *Karola* w Niemczech. Kuryerowie przy nim będący posyłani będą, gdy się negocya rozpocznie do *Wiednia*, *Madrytu*, &c. Pomieniony Lord popłynie na Pakiebotcie zwanym. Xieźniczka *Augusta* mającym neutralną banderę. Dla ambassady jego bardzo tu wielką liczbę *Louisd'orów* zakupiono. — Kapitan *Halsal* w podroży swojej z Afryki do *Barbados*, spotrządził

eskadrę złożoną z Francuzkich i Hollenderskich okrętów, która od *S. Jago* ku Afryce płynęła. — List z *Oporto* uwiadomił nas, że 4 Brazylijskie okręty z 3,000 beczek cukru od republikanów wzięte zostały. — Do *Falmouth* przybył statek pocztowy z *Corunny*. Ambargo na nasze okręty w Hiszpanii jeszcze nie jest zniesione, i rząd tamtejszy kazał sobie podać opisanie majątku Angielskiego, który się w rękach kupców Hiszpańskich znajduje, z listów jednak prywatnych wyczytuemy, iż ta nieprzyjaźń spokojnie ukończy się. W *Madrycie* iako i wszędzie wiele się spodziewała z skutków Poselstwa Lorda *Malmesbury*, które albo pokoy Europie przywróci, albo pożar wojny mocniej jeszcze i szerszy się зайmie. — Eskadra Admirała *Curtis* już znowu z *Torbay* wypłynęła. Eskadra Admirała *Tompson* ma się z nią złączyć, a obydwie do krążenia w kanale są przeznaczone. Mają oni także czatować na Admirała *Richery*, wielu jednak wątpi, aby ten do Europy miał tak prędko powrócić. — Francuzi opuścili wyspę *Neufoundland*. Część ich eskadry do *Labradore* popłynęła. — Listy z Hiszpanii donoszą, iż Dwór Madrycki pogroził Neapolitańskiemu, że jeżeli się do pokoju nie skłoni, to Hiszpania stosownie do aliansu z Francją 18,000 wojska do armii republikańskiej we Włoszech przyłączy. — *P. Shaw* posłany jest kuryerem do *Wiednia*, dla uwiadomienia Cesarza o instrukcyach z ktorými Lord *Malmesbury* do Paryża jedzie. Cesarz ma być również zaproszony, do przyłączenia do negocyacji.

Lord *Macarthey* zwleka wyjazd swój do przyładka dobrej nadziei, ktorę będzie Gubernatorem, czekając na skutek negocyacji Lorda *Malmesbury* w Paryżu.

Dla Lorda tego rząd nasz przeznaczył w podarunku serwis srebrny wartuiący 4,000 funtów szt: (160,000. złł: Pol:) — Z *Filadelfii* piszą, że P. *Cotewort Pinckney* na miejsce P. *Monroe* nominowany został ministrem Amerykańskim w *Paryżu*. — Francuzi do wyspy *S. Domingo* przyprowadzili 5. okrętów Angielskich z woyskiem transportowym i okręt jeden od 50. armat. — Parlament Irlandzki d. 13. t. m. otworzony został przez Vice-Krola Lorda *Camden*. W mowie przez niego mianey wspomniął o planie Francuzów względem lądowania w Anglii lub Irlandyi, lecz dodał: „Jego Królewka Meść, pomnożył się zbroyną w Irlandyi, przez wzmocnienie, iey woyskami regularnemi przysłanemi z Anglii. Obywatele Irlandyi przez uzbroione associacye gorliwie przykładają się, do utrzymania spokojności i porządku. Prawda, że w części jedney kraju nie są jeszcze przywrócone i że w niektórych powiatach zdradzieckie systema tajney konfederacyi wzięło górę. — Donieść wam nakoniec Milordowie i Mei Panowie muszę, że Krol Jegomość, potrzebne do przywrócenia generalney pacyfikacyi uczynił kroki. Gdyby skłaniania iego, nie ziednały pożądanego skutku, pewny jest, że meństwo i stałe wytrwanie ludu iego, postawią go w stanie, zniszczenia zamiarów nieprzyjaciół naszych i utrzymania konsyderacyi i honoru korony &c.

Fregata nasza *Unicorn* zabrała 5. okrętów Hollenderskich z flotty *Surinamskiej*. Schwymano także znówu kilka bogatych Hiszpańskich okrętów, a maytkowie nasi z niecierpliwością czekają na wojnę z Hiszpanią, spodziewając się znaczney zdobyczy. — Według niektórych wiadomości, flotta admirała *Richery* popłynęła do *Boston* dla z reparowania się.

— Do *Peterzburga* wysłano z tąd także kuryera, dla komunikowania tamiecznemu dworowi, instrukcyi danych Lordowi *Malmesbury*. — Magrabia *Bouillé* i P. *Malouet* pojadą w tych dniach z Generałem *Abercrombie* do *S. Domingo*, dokąd za trzy tygodnie kilka regimentów popłynie. —

Obrały Parlamentu.

Zaden Parlament tak spokojnie rozpoczęty nie był, iak terazniejszy. Wiele już interessów krajowych załatwiono, bez najmniejszych trudności. Partya opozycyina milczy, dopiawszy swego zamiaru, względem posłania pełnomocnika do *Paryża*. — W piątek P. *Windham* złożył obrachunek wojenny, ile armie w R. 1797 kosztować miały. P. *Pybus* po długiey mowie o wielkości siły morskiej radził dla zabezpieczenia Państwa, ażeby na rok następujący 120. tysięcy maytków, w których liczbie 20,000 żołnierzy morskich znajdować się ma, utrzymywać, każdemu z nich 4 funty (160. złł: Pol:) płacać miesięcznie. Generał *Tarleton* zabrał głos potym i wyraził swoje podziwienie, iż mimo, tak liczney siły morskiej, osada w *Neufoundland* przeciw admirałowi *Richery* wcale zabezpieczoną nie była. Nikt bardziey iak on, nie jest przekonany o odwadze Anglików na morzu, lecz dla teyże samey przyczyny pojąć nie można, dla czego dozwolono *Richeremu* z *Cadix* wyniknąć się, chyba że rząd z boiaźni Hiszpanii i dla okoliczności w których się z nią znajdował, rozkazał cofnąć się admirałowi naszemu, krążącemu blisko tego portu. Pytam się czyli minister ma urzędowe doniesienie o szkodach, które republikanie w *Neufoundland* wyrządzili? Czyli jest prawdą co powieść niesie, że zabrali także 12 do 14. okrętów

z floty kupieckiej z *Quebeck* powracając? czyli już są przyzwolone kroki porobione, dla oparcia się nieprzyjaciela czynnościom w owej części świata? P. *Pybus* odpowiedział, iż rząd odebrał już z tamtąd niektóre wiadomości, i że są powody do rozumienia, że się sam nieprzyjaciel od brzegów tej wyspy oddali. Izba potem zamieniła się w deputacyą sekretną dla dalszego radzenia względem posiłków pieniężnych.

Z Paryża 16. Października.

Wczoraj w Radzie 500. po oddaleniu się arbitrow, kommissya wyznaczona do roztrząsania traktatu pokoju zawartego z Królem Neapolitańskim uczyniła raport, po którym Rada pokoy rzeczony ratyfikowała. — Najcelniejsze artykuły jego są następujące. (1.) Król Neapolitański obowiązkuje się wyciągnąć woyska swe z krajów Papieżkich, zajętych przez nie. (2.) Przyrzeka że pewną tylko liczbę okrętów wojennych będzie utrzymywał. (3.) Zaręcza nam różne korzyści handlowe. (4.) Porty swe dla Anglików zamknie, aż do zawarcia pokoju. (5.) Uczyni satysfakcyą względem dopełnionej na osobie Posła Francuzkiego w R. 1796. urazy.

„List Generała *Buonaparte* do Dyrektoryatu, z głównej kwatery w *Medyola* nie d. 17. *Vendemiaire* (5. Października.)

150. ludzi z garnizonu *Mantui* uczyniło d. 29. Września o godzinie 10. rano wycieczkę z fortecy, i przeszli rzekę *Po*, przy *Borgoforte* dla furazowania. Tymczasem dnia tegoż o godzinie 5. po południu zakończyliśmy całkowitą blokadę *Mantui*, opanowawszy bramy *Pradella* i *Cerese* iak już dawniej miałem honor wam donieść. — Gdy tym sposobem wspomnianą dywizyą od fortecy odciętą została,

chciała się więc udać do *Florencyi*. Stanawszy w *Reggio*, mieszkańcy tameczni uzbroili się natychmiast, nie dozwolili przeyscia żołnierzom Cesarzkim, i przymusili ich do cofnienia się do zamku *Montechierogolo* leżącego w krajach *Xcia Parmy*. Waleczni obywatele miasta *Reggio* poszli za niemi, opasali ich i przymusili ich do poddania się w niewolę przez kapitulacyą. — W tej okazyi gwardya narodowa wspomnionego miasta, straciła dwóch ludzi, i są to pierwsi, którzy za wolność kraju swego krew wyleli.

(Podpisano) *Buonaparte*.

Listy prywatne z Włoch przez Szwajcaryą odebrane, zawierają w sobie że *Mantua* żywo jest bombardowana. Wielkie jest podobieństwo że ta forteca, od której los całych Włoch zawisł, wkrótce poddać się będzie musiała, zwłaszcza gdy twierdza *S. Jerzego*, która nad nią panuje jest w ręku Francuzów. Jak skoro garnizon przymuszony zostanie szukać schronienia w *Cytadelli*, natenczas zabraknie mu na żywnościach, a z wałów miasta będzie w niej można bić bresze.

Rapport Generała *Moreau* z *Stockach* d. 7. t. m. pisany, potwierdza wiadomość o zwycięstwie d. 2. t. m. otrzymanym (o którym dawniej już donieśliśmy) z tym tylko dodatkiem, że nie 6. ale 20. armiat zabrano nieprzyjacielowi. Generał *Desaix* kommanderował prawym skrzydłem, a *S. Cyr* centrum. Przykładać będę wszelkich starań (pisze *Moreau*) abym z honorem woyska przewodził. Wszyscy żołnierze pełnią swoy obowiązek. *Ferino* przy *Ravensberg* odniósł także znaczną nad nieprzyjacielem korzyść.

„Listy z *Bazylei* donoszą, że komunikacya między armią Generała *Moreau* i *Huningen* otwartą została, i że Generał

ten stara się wszystkie inne komunikacyjne linie otworzyć sobie.

Gdy Dyrektoryat wątpi jeszcze, o pomyślnym skutku zacząć się mających z Anglią negocyacyi, oznaymił przeto Radzie 500. iż trzeba się postawić w stanie prowadzenia wojny z iak największymi siłami. — W ostatniej dekadzie dochody skarbu publicznego wynosiły 10. millionow w gotowiznie, a 22. millionow w mandatach, wydatki zaś 10. millionow w gotowych pieniądzach a 13. millionow w mandatach. Rada 500 uchwaliła aby wojska lądowe i morskie nappierwey żółd swoy odbierały. — Z portow *l'Orient* i *Roche-fort* 5. liniowych okrętow każdy od 74. armat z kilku korwetami wypłynęło, dla złączenia się z flotą w *Brest*. — Obywatel *Quatremere* Podpułkownik w służbie Rzpłtey Batawow wynalazł machinę, za pomocą ktorey ślepi len prząć mogą. Wynalazca tak ją wydoskonalił, że żołnierze nasi, ktorzy ręce lub nogi utracili, jednakże tąż pracą będą mogli zatrudniać się. — Sąd najwyższy narodowy w *Vendome* zaczął już swą czynność. W mowie Ob: *Viellard*, mianey przy otwarciu tego sądu, następujące uważano wyrazy. „Nieprzekupni, trzymając w jedney ręce pochodnią prawdy, będziemy śledzić i odkrywać nayskrytsze zbrodni tajniki, a drugą rękę podamy niewinności, jeżeli ją gdzie napotkamy.„ *Baboeuf* wraz z współnikami swemi, żądali u sądu rzeczowego, aby do Trybunałów swych departamentow byli odesłani, ale żądanie to odrzucono i proces rozpoczął się. General *Fion* i inni kilkokrotnie już byli indagowani. — Względem zamiany niewolników stanęła już umowa z Anglikami.

Deputacya wyznaczona do ułożenia tabelli wydatkow na rok 5. Rzpłtey u-

kończyła ją, i rozdać kazala po między członkow obojga Rad. — Wydatki ciała prawodawczego wynoszą rocznie 6. millionow 647,165 liwrow. — Expens Dyrektoryatu zmniejszony przez deputacyą czyni milion 15,850. liwrow. Wydatki departamentu ministra wewnętrznego wynoszą po nastąpioney redukcji 55. millionow 260,000. liwrow. (Odalszych rubrykach wydatkow później doniesiemy.)

Papież w liście do Krola Hiszpańskiego pisanym, miał się użalać, że Rzpłtita Francuzka mało uważa na pośrednictwo jego. Krol zaś Neapolitański w tych miał do Papieża pisać wyrazach. „Dwa razy ofiarowałem się przyść Oycu S. na pomoc z wojskiem moim, i dwa razy to odrzucono. Zacząłem teraz negocyacye z Rzpłitą Francuzką, i spodziewam się, że z nią traktat pokoju zawrę. Gdyby do skutku nie przyszedł, możnaby względem związku iakiego porozumieć się.„ — Słychać, że Dyrektoryat nie żąda już od Papieża odwołania edyktow, ktore w materjach religii tyczących się Francyi, ogłosił i że kommissarze nasi we Włoszech, stosownie do tego odebrali instrukcyje.

Dzienniki tuteysze głoszą, że flotta Hiszpańska wkrótce przy *Livorno* pokaże się. — Za sto liwrow w mandatach dostać można 4. do 5ciu liwrow w gotowiznie.

Konsul nasz w *Tripolis*, Ob: *Guy*s donosi pod dniem 17. Lipca. — „że żołnierz jeden Turecki ścigając żyda wpadł za nim do domu Francuzkiego Konsula, ktory aresztować go kazal, za znieważenie domu swego. Zebrała się wnet zgraja Turkow, dla uwolnienia aresztowanego. Jeden z nich przyłożył pistolet do piersi Ob: *Guy*s, ktory natychmiast kęrb z domu Rzpłtey zdjąć kazal, żądając satysfakcyi. *Dej Trypolitański* dał ją bez zwło-

ki, kazawszy wydać mu do tego dyspozycyi, dwóch pierwszych hersztów z oświadczeniem, że nie bardziej nie pragnie, jak utrzymać przyjaźń z Rzplita Francuzką i skończył na proźbie, aby herb iay na dawnym miejscu był zawieszony, co też w śród 21. salutacyinyh z armat wystrzałow, nastąpiło. — On: *Guys* wsparty w tym interesie, od Konsula Hiszpańskiego, sam prosił *Deia* aby wspomnianym dwom hersztom przewinienie było darowane. —

Przybył tu Posel Portugalski *d' Arouio* bywszy Posel w *Hadze*. — Pokoy z *Neapolem* naybardziej przez staranie dworu Hiszpańskiego przyszedł do skutku. Dyrektor *Carnot* naymocniej się przyłożył do zawarcia go, w celu osłabienia koalicyi i przyspieszenia powszechnego pokoju.

Z Brest 8. Października.

Flotta nasza przedziwnie teraz jest opatrzona i uzbrojona. Procz okrętu liniowego *Ocean* od 132 armat i *Niezwycięzono* od 110. armat, zawiera w sobie 15. okrętow, każdy od 74 armat. Fregat znajduje się w porcie 14 nie rachując w to, dwóch fregat przybyłych z *l' Orient* i okrętow spodziewanych z *Rocheport*.

Z Włoch 10. Października.

Papież rozesał Manifest do wszystkich dworow Katolickich, w którym uwiadomia o negocyacyi, między nim i Rzplita Francuzką zaszłej i zachęca do złączenia się z nim dla obrony religii. — Inny jeszcze Manifest był ogłoszony w imieniu Papieżkim, w tey osnowie: że Papież postanowił wstrzymać dopełnienie warunkow umowionego z Rzplita Francuzką zawieszenia broni. Na końcu pisma tego jest wyrażono: „ Skłonność do pokoju Oyca S. i unikanie wszelkich krokow nieprzyjacielskich, wątpliwości podpadac

nie mogą. Nie żałował naywiększych ofiar, i stara się zawsze zapewniać spokojność swoich ulubionych poddanych. Ale jeżeli Francuzi mają zamiar przeciwnego postępowania, Oyciec S. krajow swych bez obrony od ich napaści, niezoftawi, i w przypadku gdyby woyska ich wkroczyły w granice iego, postanowił dać im odpor. Nie wątpi Oyciec S. że poddani iego zapaleniu nayżywszą gorliwością o religią katolicką i zachęceni naymocniejszyemi pobudkami zachowania życia i własności, będą gotowi do obrony poważeczney i mężnego odparcia wszystkich, ktorzyby ich bezpieczeństwo i spokojność naruszać chcieli. W tym względzie, zaleca Biskupom, Proboszczom i urzędow, aby lud swoich powiatow zachęcali do broni, a nawet dzwoniemi pobudzali do tego. Oyciec S. z pobożności i przywiązania swoich poddanych oczekuje dowodu odwagi ich, sam zaś nie przestanie zanosić proźb naygorętszych do Naywyższego, aby raczył wziąć w swoją opiekę S. Religią i sprawiedliwą prawowiernych sprawę. „

Stosownie do nowych urządzeń zwrecono z rozkazu Sekretarza stanu półmiliona pieniędzy posłanych dawniej Francuzom, a ktore były w *Rimini*, iako też znaczną liczbę bydła rogatego. Statui także już popakowane dla przesłania ich republikanom, na dawnych miejscach postawiono. Kardynał *Pignatelli*, który do *Brescia* iechał, odebrał list w *Loretto*, z zaleceniem powrocenia do *Rzymu*. Garnizon w *Civitavechia* 2,000. ludzi i amunicyą wojenną wzmocniony został, posłano także oddział piechoty do *Farnese* i w całym stanie Papieżkim mocno rekrutują. —

Senat *Bononii* posłał wspomniony

Manifest, do Generała *Buonaparte*, który napisał w tej okoliczności, list do senatu w tych wyrazach: „Manifest przysłany mi, nie jest podpisany, rozumiem przeto, iż nie jest ogłoszony przez Papieża, ale przez jakiego nieprzyjaciela religii. Biada tym, którzy ściągają na siebie zemstę armii Francuzkiej! Biada miastom *Ravenna*, *Faenza* i *Rimini* jeżeli obłąkane, ułbią winnego zwyciężkiemu wojsku uszanowania! Panowanie obłudy i podstępów ustanie i wolność tylko panować będzie nad częścią Włoch. Nadszedł moment w którym Włochy stanąć mają z honorem wśród potężnych narodów. *Lombardia*, *Bononia*, *Modena*, *Reggio*, a może i *Romania*, jeżeli się okaże godną tego, zadziwią Europę i przypominać będą piękne wieki kraju Włoskiego. Bierście się do oręża! Część wolna Włoch, zaludniona jest i bogata, niech drżą przed wami nieprzyjaciele praw waszych i wolności. Ja was z oka nie spuszczaam; republikanie pokażą wam drogę do zwycięstwa. Uciecie się z nimi pokonywać nieprzyjaciół. Kierować będę waszemi batalionami, a szczęście dziełem będzie mego waszego. Powiedźcie nierozsądnym, ośmielającym się za nic ważyć gniew ludu Francuzkiego, że lud ten szanuje narody i religię, lecz że jest straszny jak Anioł wytopiciel, dla pysznego, który nim wzgardza. „

Podług listów pisanych z *Bononii*, Senat Miasta tego uwiadomił, że konstytucja jest już ukończona i na ogłoszenie oczekuje tylko rozkazów Generała kommandującego i Kommissarzów rządowych *Salicetti* i *Garreau*. W listach z *Modeny* wyczytujemy, że to miasto do najmocniejszego stanu obrony przyprowadzają. Nie zdać się, ażeby Xiążę tego kraju chciał płacić kontrybucyą umowioną z

Francuzami z swego skarbu; była to tylko nadzieja, którą rząd uczynił, lecz Xiążę nie potwierdził. — Gwardya narodowa w *Bononii* nie jest jeszcze uorganizowana, gdyż ułożono plan nowy, według którego, wszyscy od lat 17. bez różnicy, będą obowiązani do czynienia służby wojskowej. Duchowieństwo także w miarę swych bogactw, do tej milicyi ma się przykladać.

Z Medjolanu 11. Października.

Generał *Buonaparte* wydał proklamacyą, w którym ogłosił, że zawieszenie broni, między Rzplita Francuzką i Xięciem *Modeny* niema być dopełnione. Kommissarz *Garreau* stosownie do tego wydał zalecenie, znoszące rząd *Modeny* i Rada z 7. członków zatrudniać się będzie tym czasowie, administracyą kraju tego. Dawne prawa i zwyczaje zostaną w swej mocy i aż do nowych rozkazów, wszystkie akty w imieniu Rzplitej Francuzkiej będą wychodzić. — Przechodziły tedy trzy oddziały, każdy od 1600. ludzi niewolników Austriackich, których poprowadzono do *Nicyi*. Srebra Kościelne we wszystkich miastach *Lombardyi* w rekwizycyą wzięto, zabrano także dzwony z Kościołów w *Padwie*. Senat *Genueński* czyni wojaż przygotowania do obrony. Żołnierzy zagranicznych, którzy po różnych zamkach w garnizonach znajdowali się ściągano, a na ich miejsce narodowych posłano.

Z Sztokolmu 15. Października.

Dziś tu Król nasz z Xięciem Regentem w zupełnym zdrowiu z *Petersburga* powrócili, i wśród powszechnych okrzyków radości, od tutejszych mieszkańców przyjęci zostali. Spodziewamy się, że podróż ta, szczęśliwe wypadki na przyszłość dla kraju naszego przyniesie.

GAZETY WARSZAWSKIEJ

Z WARSZAWY DNIA 5. LISTOPADA R. 1796. W SOBOTĘ.

Z Grodna 27. Października.

Ukaz Jey Imperatorskiej Mości samowładnącej całą Rossyą. Zrządzającego Senatu obiawia się całemu Narzędowi.

W imiennym Jey Imperatorskiej Mości ukazie, danym Senatowi na dniu 13. niniejszego Mca 7bra, za własnoręcznym Jey Imperatorskiej Mości podpisaniem wyrażono: „W zabezpieczenie i obwarowanie Imperii, dla napełnienia lądowych i morskich sił naszych, rozkazujemy zebrać z pięćset Dusz po pięciu Rekrutów ze wszystkich tych Gubernii, z których w przeszłym 1795. roku, takowe zebranie było uczynione, równie też i z Gubernii Wileńskiej i Słonimskiej stosując się we wszystkich do ukazów naszych wydanych 1776 Septembra 19. 1795. lat Octobra 6. i 12. dniów, zaczynając takowe nabieranie z 15. Octobra, tak, ażeby do 1. Januarii 1797. R. mogło być ukończonym. Względem zaś zyskania pieniędzy z kupiectwa za każdego Rekruta po pięć set Rubli, postępować stosownie do ukazu pod dniem 3. Maja 1793 Roku wydanego. „ Rządzący Senat Postanowił: ażeby o tym naborze w całym państwie było wiadomo, i wszyscy ci, którzy stawić Rekruta powinni, ku wykonaniu takowego najwyższego Jey Imperatorskiej Mości rozkazu przysposobili się, ogłosić przez drukowane ukazy, co niniejszym i skutecznia się.

Drukowany w Sankt-Peterzburgu przy Senacie 7bra 14. dnia 1796. roku.

Stosownie do tego, wyszedł uniwersał Wileńskiego i Słonimskiego Generała Gubernatora Xiążęcia Repnina, zawierający postanowienie, podług którego powyższy ukaz ma być uskuteczniiony. — Wyszedł także od tegoż Generalnego Gubernatora d. 13. t. m. Uniwersał zwoływający Szlachtę na otwarcie Gubernii d. 20 Listopada R. b. do Wilna.

Z Hagi 22. Października.

Zbliżamy się coraz bardziej, do interessującego tak naszą Rzplitę iak i mecarstwa zagraniczne momentu, w którym deputacya wyznaczona do przygotowania planu nowej naszej Konstytucyi, pracę swoją ma zakończyć. Wiadomo jest, że dzień 1. Listopada był na to wyznaczony, i że z tą pracą pospieszono stosownie do czynionych w tej mierze kilkokrotnie przełożeń, od znajduiącego się tu Posła Francuzkiego. — Onegdaj czytano depesze Bournonville, w której donosi, że armia jego jest w stanie działania zaczepnie i posunięcia się dalej. — Doniesiono także Konwencyi, że panujący Xże Brunświcki, dla słabości zdrowia złożył kommandę woysk demarkacyjnych i że Generał Hannowerki Wallmoden objął na miejscu jego kommandę.

Z Bruxelli 20. Października.

Dziś spodziewany tu jest z Leodium Generał Jourdan. To więc co się dawniej o przybyciu jego do Paryża doniosło nie było prawdą. — Wielkie trans-

porta amunicyi i różnych potrzeb wojskowych przechodzą tedy do wojsk stojących nad Renem.

Z Limburga nad Lahną 17. Paździ.

Nie mylną jest wiadomością, że Generał *Werneck* dla niedostatku żywności z oddziałem swoim nad rzekę *Lahne* cofnie się. Tu czynią przygotowania dla głównej kwatery. Linia obronna ma być skroconą i stanowisko wzięte od *Ehrenbreitstein* przez *Montabaur* i *Hademar* ku *Herborn*.

Z Koblenz 18. Października.

Wielkie jest poruszenie od dni kilku w naszej okolicy. Dywizya Generała *Championet* przechodziła tedy zmierzając ku *Andernach*. Dywizya zaś Gna *Bernadotte* dzisiejszej nocy jest spodziewana. Most pod *Neuwied* przez wezbranie wody i gwałtowną burzę zerwany został. Republikanie krzają się żywo około naprawy jego, i zapewniają, że wkrótce służyć będzie, do nowego przećcia *Renu* w tym miejscu.

Z Wexel 22. Października.

Od momentu powrotu Generała *Bourbonville* do głównej kwatery w *Mühlheim* będącej, powszechne jest mniemanie, iż armia znowu naprzód pomaszeruje. Do tych czas czeka tylko na czas pogodniejszy, i naprawę mostu *Neuwiedskiego*. Ten już jest ukończony i komunikacya z drugim brzegiem przywrócona zupełnie. Wczoraj i onegdaj nieustannie wojska Francuzkie idące z *Brabancji* przez *Kolonję* przechodziły. W mieście tym zapewniają, że kwatera główna Republikanów wkrótce do *Münster-Meyenfeld* przeniesioną będzie.

Od niższego Renu 23. Października.

Dla zaalarmowania Francuzów na lewym brzegu *Renu*, małe dywizye wojska Cesarzkiego przeszły tę rzekę przy *Val-*

endar, Oberwerth, Ehrenbreitstein i Mallerth. — Zaspawszy niektóre baterye chciały zburzyć most na *Mozelli*, ale znalazłszy tam żywy odpor, na tę stronę *Renu* nazad cofnęły się, straciwszy kilkadziesiąt ludzi w zabitych i rannych a 30 w obłąkanych. — Słychać że Dyrektoryat Francuzki żąda zawieszenia broni przez cały ciąg negocyacyi z rządem Angielskim, lecz wiadomość ta potrzebuje potwierdzenia.

Od wyższego Renu 19. Października.

Dla złych drog i wylewu rzeki *Kinzing*, operacye wojenne nie mogły iść z pośpiechem, wojska jednak Cesarzkie coraz się dalej posuwają. D. 7. t. m. główna kwatera z *Mohlsberg* do *Herbolzheim* przeniesiona została. Dnia tegoż odpawiła się wielka Rada wojenna, na której Generałowie *Latour* i *Petrarsch* znajdowali się. Ostatni d. 15. z głównym korpusem Arcy-Xcia *Karola* złączył się. Wszystkie więc dywizye wojska Cesarzkiego są w połączeniu. Wzgórza *Friburgskie* i wąz *Kniebis* są w ręku Austryaków. *Moréau* choć ma tył wolny, trudno mu będzie jednak przeprawić się przez *Ren*, gdyż wojska Austryackie stoją po nad samym brzegiem tej rzeki, aż do samego prawie starego *Brisach*. Część armii Francuzkiej cofającej się po nad granicą Szwajcaryi, przeprawić się miała przez *Ren* pod *Hunningen*.

Od wyższego Renu 21. Października.

Listy z *Offenburg* zawierają w sobie wiadomość o dwóch nowych bardzo krwawych bitwach w dniach 18. i 19. stoczonych. — D. 18. Generał *Moréau* z wielką częścią sił swoich przez okolice *Kenzingen* przedrzeć się usiłował, dla uwolnienia twierdzy *Kehl* od blokady. Bitwa była bardzo uporczywa, i przez długi czas wątpliwa, nakoniec Francuzi zostali

odparci. *Gazeta Karolska* pod artyku-
łem z *Frankfurtu* z 2. Października dono-
sząc także o tej bitwie tak pisze: „D. 18.
zaszła bitwa między Arcy-Xcicm *Karolem*
i Generalem *Moreau* przy *Freyburg*, w o-
kolicy *Kenzingen*, w której zwyciężyli Au-
stryacy wiele mieli uciepki. Szereg-
ły tej akcyi nie są jeszcze wiadome. —
Dziennik zaś ostatni *Frankfurcki* potwier-
dza, że Francuzi d. 18. zostali odparci,
i że d. 19. atakowani w okolicach *Riegels*,
opuścić musieli *Elzach* i *Emmendingen*.
W tej drugiej akcyi Generał *Wartensleben*
łatko w ramie ranny został. — Stra-
ta Francuzów ma być znaczna. Kwatery
Arcy-Xcia przeniesione natychmiast zosta-
ły z *Herbolsheim* do *Emmendingen*, a wo-
jska Cesarzkie d. 20. weszły do *Friburga*.
Twierdza *Kehl* od 12tu tysięcy Austrya-
ków i 10tu tysięcy Francuzów.

Publicandum.
Es wird hierdurch jedermann bekannt
gemacht, daß da zur Berichtigung des
Vormundschafts Wesens überall die Tauf-
scheine der Kinder erforderlich sind, die
gesamte Geistlichkeit angewiesen ist, sol-
che auf Verlangen unweigerlich zu ertei-
len; und dafür jedesmal nicht mehr wie
6 g. g. und 6 g. g. für den Stempel-Bogen
bezahlt werden dürfen, auch Personen die
ihre Armuth nachweisen können, solche
unentgeltlich erhalten sollen. Warschau
den 28 October 1796.

Königliche Süd-preussische Regierung.
v. Meyer.

Es ist Anfangs August d. J. ein Teich-
graber Namens *Jacob Grunk* mit einem
wahrscheinlich gestohlenen Ochsen ange-
halten, letzterer aber bisher aufbewahrt
und gepflegt werden. Da nun der Ei-
genthümer des angehaltenen Ochsen un-
bekannt ist, so wird derselbe hierdurch
aufgefordert, sein Eigenthums-Recht an
demselben gehörig nachzuweisen und den
Ochsen sodann, gegen Erlegung der Unter-

kow i 10 blokowani. — Gdy o powyższych
zdarzeniach nie mamy jeszcze urzędowych
doniesień, a niestety, gdy ostatnia ga-
zeta dworska *Wiedeńska* d. 26. Październi-
ka, nie o nich nie wspomina, czekać więc
jeszcze należy potwierdzenia.

Z *Bolzen* 17. Października.
Generał *Quosdanovich* zbiera teraz
między *Görz* i *Treviso* nowy korpus wo-
jska, z którym przez *Friuli* udać się ma
ku *Verone* i *Vicenza*, wtedy gdy armia
zebrana w *Tyrolu* pociągnie na *Trydent*
i *Rovereto*. Ostatnia ta armia wzmocnio-
na być ma korpusem 16 tysięcy Węgrów
i siedmio-tysięcznym korpusem oderwa-
nym od wojska *Fröhlicha*. Korpus ten
ruszył w te strony z okolicy *Stockach* d.
11. t. m. pod komendą Gnła *S. Julien*.

Obwieszczenie.

Podjęte się do publiczney wiadomo-
ści, że gdy końcem urzadzania opieki, Me-
tryki Chrztu nieodbitcie są potrzebne,
całemu Duchowieństwu wydawanie onych
na każde żądanie zalecone zostało, i że
opłata od każdej Metryki na arkuszu ce-
ny 6 sr. gr. sporządźwszy, tylko 45 gro-
szy polkich wynosić powinna. Osoby
które niemożność swoją okazać potrafią,
takowe zaświadczenia względem Chrztu
bezpłatnie odbierać będą. W Warszawie
d. 28. Października 1796.

Królewsko-Południowo-Pruska Regencya.
de Meyer.

Na początku Miesiąca Września R. b.
przytrzymano Grabarza imieniem *Jakuba*
Grunk, i przy nim Wółu, jak się okazuje
kradzionego, którego dotąd żywi się i
chowa. Gdy zaś właściciel przytrzym-
anego Wółu niewiadomy, zatem pociąga
się do odezwy niniejszym dla złożenia
należytych prawa własności do tego Wo-
łu dowodów, a złożony do odbrania
onego za zwroceniem kosztów na wyży-

haltungskosten spaetheftens bis zum 24ten November c. in Empfang zu nehmen, oder aber zu gewaertigen, dass derselbe in diesem Termin um 9 Uhr Vormittags vor dem Neuftaeder Rathhause oeffentlich an den Meistbiethenden verauctionirt werden wird. Warschau den 24 October 1796.

Koenigl. Sudpreuss. Inquisitoriat.

wienie onego wydanych naydaley do 24go Listopada R. b. inaczey spodziewac się moze, że na terminie dopiero wyrazonym o godzinie 9tej z rana na Ratuszu Nowomieyskim przez publiczną Aukcyą sprzedany będzie. W Warszawie dnia 24 Października 1796.

Krola JMci Prus: Poludniowych Inkvizytoryat.

Edictal - Citation des ehemaligen Pächter des Guths Paigono, des von Cimniewski.

Wir Friedrich Wilhelm &c.

Thun kund und fügen hiermit zu wissen, dass Wir auf die von Unserm Fisco gegen Euch wegen Theilnahme an der Insurrection bey Unserer Regierung angeftrengten Klage, da ihr in dem den 22. huius [angestandenem] termin, nicht erschienen seyd, einen nochmaligen termin, zu Eurcr Verantwortung über die Euch zur last gelegten facta und zwar hauptsächlich.

„Dass Ihr als Commissarius bey der Insurrections Commission zu Wielun thätigen Antheil an der Insurrection genommen.“

Auf den 4ten April 1797. vor dem Deputato Unserm Regierungs Rath Baron v. Kospoth anberaumt haben. Wir befehlen Euch hiedurch in gedachtem Termin vor genanntem Deputato allhier in Person zu erscheinen, Euch über obiges factum gehörig zu verantworten, und die diesfälligen Beweise mit zur Stelle zu bringen, widrigenfalls habt Ihr zu gewärtigen, dass Ihr pro simpliciter Negante geachtet, mit der Aufnahme des vom fisco angegebenen Beweises, aber im Contumaciam gegen Euch verfahren und hiernächst was Rechtens gegen Euch erkannt werden soll. &c. Peterkan den 26. August 1796. Königl. Sud Preuss. Regierung.

D O N I E S I E N I A

Ktoby wiedział Człowieka rodem Niemca, ale dobrze umającego po polsku albo Polaka, któryby był w Ranie uczenia Niemieckiego języka, przy tym geografi, historyi i Łaciny, przy dobrych obyczaiach, na ktore potrzeba, aby miał dobre zaświadczenie, niech go adressuje do P. Karola Ulricha w Pałacu Raczynskich na Długiej ulicy, a tam informacyą odbierze, gdzieby był przyięty.

Na Książki Niemieckie, Łacińskie i Francuzkie, Medyczne i inne, naywięcey dobrze oprawnych: Aukcyą d. 24 tegoż miesiąca i dni następujących, po południu odprawiać się będzie, pod Nrem 597 na ulicy Senatorskiej, w podle Kościoła S. Jędrzeja na pierwszemu pięttrze, w pomieszkaniu Michała Grölla Aukcyonatora uprzywileiowanego. Katalog tychże Książek d. 7 tegoż miesiąca rozdawany będzie.

U tegoż w Księgarni w Marywillu w Sali nad bramą znajdując się następujące nowe wyszłe Książki: (1) Prawo Mieyskie po Polsku i Rossyjsku in 4to. (2) Prawo o Szlachectwie po Polsku i po Rossyjsku in 4to. (3) Projekt de Paix perpétuelle, Essai Philosophique par Emanuel Kant in 8vo.

Ponieważ nietylko w całej Polsce, ale i w Zagranicznych krajach są dość sławne i wiadome Pigułki na wygubienie Szczurew i Myszy, których robienia sekret doskonały posiada P. Krebsowa mieszkająca w Warszawie blisko Nowomieyskiej bramy prosto w Krzywekoło w kamienicy Szubalskich pod Nrem 172. zaczynam donosi Publico, iż u niej dostanie na drugim pięttrze, tychże pigulek zawsze świeżych, stoiki po złe; dwa, z których Pigulek położywszy na papierze trzy lub więcej w tym mieyscu, gdzie się te owady znaydują, lub ktoredy przesmyk swoy czynią, w krotkim czasie wszystkie wygubić zupełnie można. Te Pigułki kenserwować potrzeba w mieyscu chłodnym, dobrze obowiązane, ażeby swego zapachu nie utracily.

Aukcyą w Kamienicy Maliszewskich przy ulicy Nowyświat pod Nrem 1306. dnia 7. 8. Mca Listopada na Bieliznę, Pościel, Suknie. Kantorek, Łuszeko, Skrzynie, Stół, Szafa, Obrazy, Naczynia do warsztatu szewskiego, i na różne sprzęty domowe, za gotowe pieniądze odprawiać się będzie.

D O D A T E K D R U G I D O GAZETY WARSZAWSKIEJ.

Citatio Edictalis Kredytorów Xcia Adama Łódzia Ponińskiego,

Fryderyk Wilhelm z Bożej Łaski Król Pruski &c.

Wszem w obec czynniemy niniejszym wiadomo, że za czasu Polskiego Rządu był wprowadzie-
na mocy Dekretu bywłego Trybunału Koronnego w Lublinie konkurs dnia 22. Augustu 1785. roku do
majątku Xcia Adama Łódzia Ponińskiego nam miłego już podniesiony, tym końcem kondescensya wy-
znaczona umieszczenie i zaspokojenie Wierzcycieli wskazane; Process przez Ekekuycę Potioritatis Dekreta
ukończony, wszelako rzeczony Xiąże Poniński nam miły, nie tylko beneficium z prawa o umieszczenie i
zniesienie rzeczónego konkursowego Processu do naszey tuteyszy krajowej Regencyi zaniósł, lecz oraz o
podniesienie innego konkursu dopraszał się. Co się dotyczy pierwszey próżby Xcia Ponińskiego nam mi-
łego tę przyzięliśmy. Otrzegając sobie po zaszłym w porządkowym zapisaniu założonego beneficium juris
względem przypuszczenia onegoż i dalszego rozpoznania potrzebne wydać urządzenie, przeszło zaś teraz za-
kwestyonowane Potioritatis Dekretu w swoiey mocy i Ekekuyci tak długo zostać mają, dopokadby uchyl-
lenie onych przez Dekret i Prawo uznane być mogło. Podług tego okazuje się, co się dotyczy drugiey
Próżby, czyli Wniosku o przeniesienie nowego konkursu, iż to teraz w tym sposobie mieysca niezayduie,
ile że toż do dystrybuowanego już przedtym majątku, oraz do Pretensyi Praw, zaspokoionych z między
Wierzcycieli przychodzi, lecz że podług doniesienia Xcia Ponińskiego nam miłego process przeszły konkursowy
różnych części funduszów Majątku Jego do massy nie obiął, i Wierzcycieli różnych pominął, oraz z drugiey
strony rzeczony Xiąże Poniński nam miły po ukończeniu rzeczónego konkursowego processu znaczny nowy
majątek nabył, i nowe długi zaciągnął, konkurs zatym nowy co się dotyczy dawniejszego i nowo naby-
tego Majątku nienaruszając terażniejszego utrzymywania przeszłych Potioritatis Dekretów, mieysce zay-
duie, i podniesienie onegoż tak na własną próżbę Xcia Ponińskiego nam miłego iako i wielu do tego z oso-
bna przeciwko Niemu skarżących się Wierzcycieli dnia dzisiejszego urządziliśmy.

Zapozywa się zatym wszystkich tych publicznie, którzyby do niniejszego Majątku Xcia Adama
Ponińskiego nam miłego pretensye iakowe mieć sadzili się, aby na terminie dnia 15. Februarii 1797. przed
Deputowanym do tego Regencyi Assessorem Braun do Likwidacyi wyznaczonym o godzinie 9. ranney w Re-
zydencyi tuteyszey Regencyi osobicie, lub przez przyzwoitego Plenipotenta stawili się, oraz deklaracya
swą względem wyznaczenia i na dal utrzymywania nominowanego kuratora *Iustitiæ* Kommissarza Włokki iako
prawdziwego kuratora konkursu dali, Pretensye swie iakie mają iako i dowody w przypadku zaprzeczenia
przez kuratora dokładnie podali, i takowe iik przedko z dokumentów lub innych skryptów składają się
w oryginałach złożyli, potym zaś umieszczenia siebie Prawem przepisanego w majątku być ferowanym
Prioritatis Dekrecie. W przypadku zaś niestawienia się oraz nadgłoszenia się zaniedbanego z waszemi pre-
tensyami oczekiwać macie, iż z wszelkimi waszemi pretensyami do massy prekludowanemi będziecie, i
wam przeciw innym Wierzcycielom wieczne milczenie nakazane być ma. Na koniec tym Wierzcycielom któ-
rzyby osobicie stawić się nie mogli, Ju tyckommissarz v. Winterfeld, Klettke, Lutterkeit, i krymi-
nalny Kommissarz Krüger proponują się, aby z nich iednego wybrali, i onemu dokładną informacya i
urzędową Plenipotencya dać mogli.

Niniejsza Edyktałna Cyracja jest tu w Poznaniu, i w Piotrkowie w zwyczajnym Sądowym mieyscu
zawieszona, oraz w tuteysze Gazety sześć razy, w Poznaniu zaś trzy razy inserowana.

Nakoniec ją większą Naszey Królewskiej Regencyi pieczęcią i zwyczajnym podpisem stwierdziliśmy.

Działo się w Warszawie dnia 9. Septembris 1796.

Królewsko Południowo - Pruska Regencya.

Fryderyk Wilhelm z Bożej Łaski Król Pruski &c.

Wszem w obec i każdemu z osobna komu o tym wiedzieć należy, czynniemy wiadomo, iż gdy na pro-
śbę Xcia Adama Łódzia Ponińskiego do iego majątku konkurs Wierzcycieli dnia dzisiejszego podniesionym
został, My Sekwestracye całego iego majątku w tuteyszym kraju zaydującego się wskazali, a w szczegól-
ności na należące do niego w ręku cudzych zaydujące się ruchomości, ogólny areszt położyli: przykazujemy
zatym mocą niniejszego wszystkim i każdemu, którzy dłużnika rzeczy, iakowe pieniądze lub rewersa po-
sładał, aby onemu naymniejszey rzeczy z tego nie wydawali; ale owszem Regencyi naszey tuteyszey iak
naprzedzey wierne doniesienie uczynili, i pieniądze, lub rzeczy, zachowując wszelako prawa onym na nich
służące, do Regencyi Depozytorium przestali: A ponieważ także spodziewać się potrzeba, iż Xiąże Poniń-
ski nam miły długi u innych mieć lub onemu Pensye i inne pieniądze wypłacenie należec mogą, o których
dotąd jeszcze z Aktów nie jest wiadomo, a inhibicya na wypłacenie onych teraz jeszcze wszegółności wy-
padać nie może. Przykazujemy zatym zaś wszystkim naszym Sądom podległym dłużnikom Xcia Ponińskie-

skiego nam miłego, iako i tym, którzyby onemu pensye lub inne pieniądze do wypłacenia mieli, aby onemu potym nie więcej nie wypłacali, i owszem o długach lub przypadających Terminach donieśli i odebrania onych przez Konkursową masę oczekiwali: Daley, miałby zaś kto przeciwnie temu ukazowi dłużnikowi co wypłacić lub wydać, to uznano być za, iakoby nie nastąpiło i cena oddanego obietcom czyli wypłaconą Summa ku dobru massy powtórnie odebrana będzie, wprzypadku zaś gdyby posiadacz takowych pieniędzy, czyli rzeczy miał one zaraść lub zatrzymać, uznano będzie, że tenże oprócz tego prawo swe wszelkie i zastawy onemu do nich służące utraci. Na dowód tego na tymże proclama pieczęć większą naszey Regencyi przycisnąc, i toż zwyczajnym podpisem stwierdzić, oraz na zwyczajnym Sądowym miejscu zawiesić i do tutejszych iako i Poznańskich Gazet przyzwocie umieścić rozkazaliśmy.

Działo się w Warszawie dnia 9. Septembris 1796

Królewska Południowo Pruska Regencya.

Da es eine durch die Erfahrung bekräftigte Wahrheit ist, dass ein junger Mensch, der aus dem Cirkel seiner Familie in die grosse Welt eintritt, eines Führers, eines Rathgebers bedarf, der seine Tritte leitet, und ihn vor der Stimme der Verführung warnet, welcher die Jugend, wenn sie sich allein überlassen wird, nur zu leicht ein williges Ohr leiht, so glaube ich, dem mir einmahl zu ertheilten Wirkungskreis gemäss, für das Wohl meiner Mitmenschen nicht thätiger seyn zu können, als wenn ich denjenigen die Ihre auf hiesiger Universitaet studirenden Söhne oder Pflegete, fehlens der speciellen Aufsicht eines Academischen Lehrers anvertrauen wollen, mein Haus und meine Dienste, zu diesem Zweck anbiethe. Mit der strengsten Rechtschaffenheiten werde ich bemüht seyn, jeden meiner Führung und besondern Aufsicht anvertrauten jungen Mann, zu einem sitlich guten Menschen, und zu einem nützlichen und brauchbaren Staatsbürger zu bilden. Die wissenschaftliche Ausbildung soll stets, mit der des Herzens gleichen Schritt gehen, keine von beyden vernachlässigt werden. Jeder, der von den Bedingungen: unter welchen ich mich diesem mühsamen Geschäft unterziehen will, sich zu unterrichten wünscht, kann sich deshalb jederzeit sowohl mündlich als schriftlich an mich wenden, Königsberg den 26 October 1796.

Friedrich Freyherr von Goltz, beyder Rechte Doctor und ordentlicher Professor auf der Universitaet zu Königsberg.

Kiedy przez doświadczenie ugruntowaną iest prawdą, że młody człowiek, wychodzący ze świata wielki z łona sway rodziny potrzebuje doradcy, któryby kroki jego uważał, i strzegł go od zepsucia, któremu młodość częstokroć podlega, rozumiem więc, że do dobra współbliznych moich, w teraźniejszym stanie moim, czynniey przyłożyć się nie mogę, iak gdy, tym którzy synow lub krewnych swych w tuteyszej mając Akademii, chcieliby widzieć ich pod osobnym dozorem którego z Akademickich nauczycielow; dom mój i usługi moje w tym celu ofiaruję. Starać się będę iak zaypocziwiey formować na obyczaynego i dobrego człowieka, iako też na potrzebnego i użytecznego obywatela, każdego z młodych ludzi, który przywatkemu memu dozorowi powierzony będzie. Daskonalenie go w umiejętnościach nigdy oddzielenym nie będzie od kształcenia serca iego. Na iedno i drugie równa będzie bacznosc moja. Ktokolwiek chce się dowiedzieć o warunkach pod któremi, ciężką tę pracę wziąć na siebie umyślił, może się w każdym czasie usłnie lub na piśmie zgłosić do mnie, W Krolewcu 26 Pazdziernika 1796.

Fryderyk Baron de Goltz, obayga Praw Doktor i Profesor Akademii Krolewieckiey.

DONIESIENIA.

Ankündigung einer praktischen Vorlesung über Teutsche Sprache und Teutschen Styl.

Diese Privat-Vorlesung, soll den 2ten December ihren Anfang nehmen, und der ganze Coursus mit Ende Aprils 1797 vollendet seyn. Wenn sich der grösste Theil Abonementen nicht etwa für eine andre Zeit erklärt, so find die Vorlesungen: Dienstags und Freytags von 5 bis 7 Uhr Abends. Eine ausführlichere gedruckte Anzeige kann gratis im Hause des Unterzeichneten abgeholt werden. Sobald durch den Numerus der Vorausbezahlender Theilnehmer wenigstens die Auslage für Zimmer-Miethe, Beleuchtung und Heizung gesichert ist, wird der Ort des Auditoriums angezeigt werden.

J. J. Mniuch Directions Assessor bey den hiesigen Lotterie, wohnend in der Neustadt auf dem Zirkel oder Ringe, Nro 325.

Ein completter Reisewagen steht zum Verkauf auf der Szulc in dem Hause des Herrn Tietz. Liebhaber Können selbigen zum billigen Preise erhalten.

Pewna Madam zakładając Pensyą dla Dam chcących się uczyć Językow Francuskiego, Niemieckiego i Polskiego z ortografią, tudzież chęstowania, na Arfie grać i różnych robot podług wieku przyzwolitych temu słanowi, uwiadomia Publiczność, iż ktoby sobie życzył oddać na Edukacyą, ma się udać o ugodę do Kamienicy JP. Maybauma na pierwsze piętro pod 330 na Nowym-mieście.